

LCJ Handreiking –16

Gods troon in Openbaring

Leidingdeel

Inhoud

Uitleg leidingdeel	2
Didactische handreiking	3
Algemene inleiding	5
Schets 1 – Een deur in de hemel	6
Schets 2 – De boekrol en het Lam	4
Schets 3 – Het laatste oordeel	4
Schets 4 – Kom, Heere Jezus!	3

Uitleg leidingdeel

Om je als leidinggevende te helpen bij het voorbereiden van de clubavonden, hebben we in dit leidingdeel alle hiervoor benodigde informatie op een rij gezet.

In dit leidingdeel tref je het volgende aan:

- Algemene didactische tips die je kunt gebruiken om eens een keer op een andere manier een vraag of opdracht te bespreken.
- Achtergrondinformatie bij het geheel van de Handreiking.
- Informatie die direct betrekking heeft op de verschillende schetsen. Deze informatie bevat:
  - *Benodigdheden*
Alles wat je nodig hebt om deze avond goed te laten verlopen, staat hier op een rij.
  - *Lezen*
Suggesties voor passende bijbelgedeelten. Er worden meer bijbelgedeelten genoemd dan in de Handreiking behandeld worden, zodat je eventueel kunt kiezen.
  - *Zingen*
Passende psalmen en liederen worden genoemd. De liederen komen uit de Gele Bundel of Uit aller mond.
  - *Bidden*
Passend bij de schets geven we enkele gebedspunten weer.
  - *Doelstelling*
Kort op een rij wat het doel van de avond is.
  - *Achtergrondinformatie*
Een exegetische bijbelgedeelte dat in de bijbelstudie behandeld wordt.
  - *Alternatieve (start)opdrachten*
Andere opdrachten, extra filmpjes of ideeën om een vraag te verwerken staan hier genoemd. Als leidinggevende kun je zo de avond zoveel mogelijk aan laten sluiten bij jouw doelgroep.
  - *Antwoorden*
Hier worden de antwoorden op de vragen uit de Handreiking gegeven.

We hopen dat deze extra informatie je helpt om makkelijk met deze Handreiking aan de slag te gaan. Bedenk dat het een *handreiking* is. Je kunt dus steeds kiezen wat je gebruikt en op welke manier. We hopen dat het gebruik van deze Handreiking tot zegen is voor de jongeren en leidinggevendenden!

Didactische handreiking

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

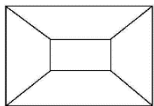
Denken > delen > uitwisselen

Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder worden een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld. Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle bestudeerde vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=me eens; oranje=twijfel). De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een binnenkring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenkring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4-papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4-papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.

Algemene inleiding

Gods troon in Openbaring

Met deze Handreiking willen we met de jongeren stilstaan bij het grote thema 'hemel en hel'. Bij de voorbereiding hebben we gezocht naar geschikte bijbelse geschiedenissen om dit thema uit te werken. Al snel kwamen we daarbij uit bij het bijbelboek Openbaring. In dit bijzondere boek krijgt Johannes een blik in de hemel. Hij mag zien wat er nog gebeuren gaat en hij krijgt de opdracht dit ter troost van de gemeenten op te schrijven.

Nu kun je in vier schetsen nooit een compleet bijbelboek als Openbaring behandelen en dus zochten we naar een overkoepelend thema. Het viel ons op dat bij al die hemelse gezichten die Johannes krijgt, Gods troon een heel belangrijke plaats inneemt. Alle aandacht in de hemel gaat uit naar die troon en naar Hem Die op de troon zit. Het leek ons daarom mooi om dit beeld van Gods troon als uitgangspunt te nemen voor deze Handreiking.

Er zijn vijf bijbelgedeelten uit Openbaring gekozen: hoofdstuk 4 en 5 en delen uit hoofdstuk 20-22. In deze gedeelten speelt de troon van God steeds een belangrijke rol. De vraag die we bij de jongeren neer willen leggen is: wat betekent dit beeld van Gods troon in de hemel nu voor jou? De dingen die Johannes in de hemel ziet en de boodschap die hij vervolgens door moet geven, worden in deze Handreiking dichtbij de jongeren gebracht.

Het is onze hoop dat de jongeren door de inhoud van deze Handreiking de – toch best moeilijke – inhoud van Openbaring beter gaan begrijpen. En dat ze gaan nadenken over de wezenlijke vragen rondom hemel en hel.

We wensen je als leiding veel wijsheid en Gods zegen toe om deze weg samen met de jongeren te gaan en we hopen dat deze Handreiking en dit leidingdeel je daarbij helpen.

Literatuurlijst

- *Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht* (1987). Oeveren, B. van , e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.
- *HSV-studiebijbel* (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.
- *Bijbel met Uitleg* (2015). Apeldoorn: De Banier.
- *HSV-Jongerenbijbel* (2013). Vergunst, P.J. (Red.). Heerenveen: Uitgeverij Jongbloed.
- *Verklaring van het Oude en het Nieuwe Testament, 1* (2000). Henry, Matthew. Utrecht: Uitgeverij De Banier.
- *Straks... Volkomen zaligheid. Meditatieve gedachten over Openbaring. Deel 1 en 2* (2011/2012). Molenaar, P. Gouda: Uitgeverij Om Sions wil.
- *Zie, Hij komt met de wolken. Bijbels dagboek over het boek Openbaring* (1996). Budding, D.J. Houten: Den Hertog B.V.
- *Openbaring. Profetie vanaf Patmos. Commentaar op het Nieuwe Testament. Derde serie* (2000). Kamp, H.R. van de. Kampen: Uitgeverij Kok.

Schets 1 – Een deur in de hemel

Benodigheden

- Een Bijbel en Handreiking voor elke jongere.
- Pennen.
- Apparatuur om het filmpje van ABCvanhetgeloof te bekijken.
- Materialen voor de tekening bij de slotopdracht.
- Materialen voor de muurkrant (alternatieve startopdracht).

Lezen

Deze gedeeltes kunnen gebruikt worden bij de voorbereiding, maar kunnen ook op de avond zelf gelezen worden.

- Openbaring 1:1-8
- Openbaring 1:9-20
- Openbaring 4

Zingen

- Psalm 20:5
- Psalm 68:16
- Psalm 89: 4 en 12
- Psalm 103:10
- Psalm 113:3
- Psalm 135:3
- Psalm 150
- Heilig, heilig, heilig
- Kroon Hem met gouden kroon
- Ik droomde eens
- Wie zijn het die daar komen
- Ik wil zingen van mijn Heiland

Bidden

- Dank de Heere voor Zijn Woord.
- Bid om de leiding van de Heilige Geest bij het lezen van de Bijbel.
- Prijs de drie-enige God om Wie Hij is en wat Hij gedaan heeft en doet.

Doelstelling

- De jongeren leren iets over de achtergrond van het bijbelboek Openbaring en over de visioenen die Johannes ontvangt.
- Ze begrijpen het beeld dat Openbaring 4 schetst en ze beseffen dat het hen oproept de drie-enige God te loven en prijzen.

Achtergrondinformatie

Openbaring 4

Met Openbaring 4 begint een nieuw deel van het bijbelboek. In Openbaring 1 lees je over de verschijning van Jezus aan Johannes en in de hoofdstukken 2-3 staan zeven brieven aan zeven gemeenten in Klein-Azië. In dit hoofdstuk wordt Johannes in geestvervoering gebracht en mag hij in de hemel komen. Hij ontvangt visioenen die allemaal gaan over de toekomst, tot de voltooiing in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde aan het einde van de wereldgeschiedenis.

Vers 1-3 Het 'ik zag en zie' is kenmerkend voor de oudtestamentische profeten (Jer. 4:25, Dan. 7:6). Er is een deur in de hemel en wonderlijk genoeg is het een geopende deur. Johannes hoort een stem die klinkt als een bazuin. Uit Openb. 1:10 kunnen we afleiden dat ook hier de Zoon des mensen spreekt. Hij roept Johannes om in de hemel te komen. Johannes raakt in geestvervoering en ziet allereerst een troon. Er zit 'Iemand' op de troon – het is de Heere God, de Almachtige (vers 8). Johannes omschrijft terughoudend wat hij ziet, hij gebruikt er beelden voor. De Heere in al Zijn luister is immers niet te omschrijven?! Hij gebruikt beelden: de edelstenen jaspis, sardius en smaragd en een regenboog. De edelstenen wijzen op Gods pracht en majesteit (en je komt dit beeld door heel Openbaring tegen).

Vers 4-5 Rond de troon staan nog vierentwintig tronen, bedoeld voor vierentwintig ouderlingen of oudsten. De kanttekeningen noemen deze oudsten 'de triomferende kerk in de hemel'. Ze dragen witte kleren (teken van reinheid, ze zijn gewassen in het bloed van het Lam) en gouden kronen (teken van macht, ze heersen met God en het Lam). Het getal 24 is terug te vinden in 1 Kronieken 24, waar we 24 priestergroepen vinden. Deze 24 oudsten zouden dan verwijzen naar de hoofden van deze priestergroepen. Priesters zijn in het Oude Testament bij uitstek dienstknechten van God. Toch lijkt het waarschijnlijker dat we in die 24 oudsten het hele volk van God terug kunnen zien. Twaalf van hen verwijzen naar Gods volk in het Oude Testament, denk aan de 12 stammen, en de andere twaalf verwijzen naar Gods volk in het Nieuwe Testament, denk aan de 12 discipelen. Gods volk uit Jood en heiden staat hier samen voor Gods troon. Het getal 12 speelt verder een belangrijke rol in Openbaring. Zo lees je over 12 poorten van het nieuwe Jeruzalem en de 12 fundamenten. Anderen denken dat deze ouderlingen engelen zijn.

Johannes ziet bliksemstralen en hoort donderslagen en stemmen uit de troon komen. Dit doet denken aan de wetgeving op de Sinai, toen de Heere Zich openbaarde aan Zijn volk. Het toont de angstaanjagende pracht van Gods luister. De zeven fakkels stellen de Heilige Geest voor (zie Openb. 1:4). Zo zie je hier de drie-enige God in al Zijn heerlijkheid en luister omschreven. De hemel is allereerst de plaats van God.

Vers 6-8 Voor de troon ziet Johannes een glazen zee. Je kunt dit beeld beter begrijpen als je de oudtestamentische gedachte kent dat er boven het uitspannel een hemelse oceaan is (zie bijv. Psalm 148:4 en 104:3). Het is de 'vloer' van de hemel en het 'plafond' van het heelal. De zee is de afscheiding tussen de hemelse vrede en het aardse rumoer.

Dan zien we ook nog vier wezens rondom de troon, vol ogen en met zes vleugels. Elk dier heeft een andere verschijning: leeuw, kalf, mens en arend. Ze doen denken aan de dienaren van God in de hemel: cherubs en serafs. Het beeld doet je ook denken aan wat we bij de profeten Jesaja en Ezechiël lezen (Jes. 6 en Ez. 1). We kunnen de wezens niet precies plaatsen, net zoals we veel van dit hemelse beeld niet kunnen plaatsen. Ze dienen God dag en nacht en eren Hem met het 'heilig, heilig, heilig'. Een uitlegger zegt dat de wezens moedig als leeuwen, sterk als runderen, bezonnen als mensen en snel als arenden zijn. We mogen er ook iets van de veelkleurigheid en rijkdom van de schepping in zien.

Vers 9-11 Met de vier wezens gaan ook de ouderling meezingen en meedoen in het aanbidden van Hem Die op de troon zit. De ouderlingen werpen hun kronen neer voor de troon, een gebaar van onderwerping. De Heere, de Almachtige, de Schepper, is alle lof, eer

en aanbidding waard. Zo nodigt dit hemelse visioen ons uit om mee te doen in dit hemelse loflied!

In de tijd van Johannes regeert de keizer Domitianus. Hij heeft Johannes ook laten verbannen naar Patmos. Deze keizer wilde graag 'Heer' en 'God' genoemd worden. Hier wordt onderstreept dat er maar Eén is Die deze eer waard is.

Alternatieve (start)opdracht

- Maak een muurkrant over Openbaring. Zie voor werkwijze: <https://hoe-maak-ik-een.webkwestie.nl/muurkrant>.
- Begin met het filmpje over het kernwoord 'hemel' op www.ABCvanhetgeloof.nl.

Antwoorden

Startopdracht

Droom: In de slaap – Jozef – Farao – de wijzen – van God – Jakob – Nebukadnezar

Visioen: Johannes op Patmos – wakker – Zacharia – van God

Zowel dromen als visioenen kunnen van God komen.

1. –
2. Dat is toch iets heel bijzonders. De woorden zijn al zo oud, maar nog steeds krachtig en levend. Het is het Woord van God! Goed om je dat te realiseren als je je Bijbel opent.
3. De hogepriester.
4. De zonen van Jakob; de stammen van Israël; 12 fontein in Elim; de verspieters; 12 stenen in de Jordaan; 12 runderen op het koperen wasvat; 12 leeuwen op de troon van Salomo; 12 stenen op het altaar dat Elia op de Karmel bouwt; als Jezus 12 jaar oud is, gaat Hij naar de tempel; de discipelen; 12 volle manden brood zijn er over na de wonderbare spijziging; dochtertje van Jaïrus is 12 jaar en de bloedvloeiende vrouw was als 12 jaar ziek; 12 poorten met 12 fundamenten en een boom met 12 vruchten in het nieuw Jeruzalem.
5.
  - a. De Vader zit op de troon. De Zoon spreekt. De zeven fakkels symboliseren de Heilige Geest.
  - b. De groet die we aan het begin van de kerkdienst horen.
6.
  - a. *Persoonlijk.*
  - b. –

Stellingen

- Het gaat hier inderdaad om beeldspraak. Ze geven iets weer van wat er in de hemel gebeurt. We weten niet hoe het is in de hemel is, we krijgen er op deze manier een beeld van. Openbaring is in zijn algemeen niet bedoelt om letterlijk te lezen.
- Ook dat is een beeld. Wel kun je zeggen dat God er voortdurend geëerd wordt.
- Persoonlijk; wel een heel mooie stelling om daar met elkaar eerlijk over door te praten. Hoe komt het dat wij vaak zo weinig naar de hemel verlangen? Zijn we klaar om in de hemel te komen? Zitten we vaak nog zoveel (of helemaal) vast aan deze wereld? Hoe kan dat veranderen?

- 7.
- Hij zit op de troon en Hij leeft in alle eeuwigheid, Hij is de Eeuwige.
  - Ze vallen op hun gezicht, helemaal plat op de grond. Ze leggen hun kronen neer voor de Heere. Ze aanbidden Hem hiermee. Ze doen mee in het loflied van de vier wezens. Het is een oproep aan ons om de Heere met heel ons leven te dienen en eren.
  - Persoonlijk.*
- 8.
- Persoonlijk.*
  - Persoonlijk.*
9. -

Slotopdracht

Sommige jongeren zijn beelddenkers, anderen denken in woorden. Maak zo veel mogelijk gemengde groepen, zo versterken ze elkaar. Zorg voor grote vellen papier en tekenspullen. Maak evt. een verdeling (dat iedereen een ander onderdeel tekent) of laat de groepjes vrij.

Schets 2 – De boekrol en het Lam

Benodigdheden

- Een Bijbel en Handreiking voor elke jongere.
- Pennen.

Lezen

Deze gedeeltes kunnen gebruikt worden bij de voorbereiding, maar kunnen ook op de avond zelf gelezen worden.

- Openbaring 5
- Ezechiël 2:9-3:9
- Openbaring 4
- Heidelbergse Catechismus, vraag 32
- Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 21

Zingen

- Psalm 138:4
- Psalm 18:2
- Psalm 31:1
- Psalm 72:10 en 11
- Psalm 110:1, 2 en 5
- Psalm 89:4 en 12
- Psalm 145:6
- Psalm 141:2
- Een vaste burcht is onze God
- Zingt de Heere een nieuw lied
- U zij de glorie
- Onze Vader in de hemel
- Machtig God, sterke Rots
- Jezus leeft in eeuwigheid

Bidden

- Dank dat Jezus Christus de dood en zonde heeft overwonnen en dat Hij leeft. Hij is het waard om alle lof en eer te ontvangen!

- Bid of wij allemaal mee mogen zingen met dat nieuwe lied, nu al op aarde en straks voor eeuwig.

Doelstelling

- De jongeren begrijpen iets van de betekenis van dit hemelse visioen. Ze weten wat er staat en ontdekken wat dit hen persoonlijk te zeggen heeft.
- Het lezen van dit hoofdstuk mag jongeren tot aanbidding van de Heere God en het Lam brengen.

Achtergrondinformatie

Openbaring 5

Vers 1-4 In Gods rechterhand ligt een boekrol. De rechterhand is de plaats van eer, het is de hand van macht en kracht. Het is Gods rechterhand die grote daden heeft gedaan en doet (denk bijv. aan de uittocht). Gods rechterhand bewaart Zijn volk maar vernietigt Zijn vijanden. De boekrol is aan twee kanten beschreven. Dat is iets bijzonders, want dat gebeurde eigenlijk nooit. Je leest het ook bij Ezechiël (Ez. 2). Het duidt erop dat de rol helemaal vol staat, elk mogelijk plekje is beschreven. Wat er op geschreven staat kan Johannes niet zien omdat de rol verzegeld is met zeven zegels. Zeven is het getal van de goddelijke volheid, dat duidt hier op complete verzegeling. Johannes heeft in Openb.1 de opdracht gekregen dat wat hij hoort op te schrijven. Dat doet denken dat hier op deze rol de geschiedenis geschreven staat. Gods plan met deze wereld, de heilsgeschiedenis, lijkt niet verder onthuld te kunnen worden. Er is immers niemand bevoegd om deze rol te openen. Daarom is Johannes zo bedroefd. Wat moet er met de wereld gebeuren als Gods plan geen doorgang kan vinden?

Vers 5-7 Eén van de ouderlingen troost Johannes. Hij hoeft niet te huilen want er is een Overwinnaar. Het is de Leeuw van Juda, de Wortel van David. Titels die doen denken aan het Oude Testament, het zijn namen voor de Messias. Hij is het waard om de rol te openen omdat Hij overwonnen heeft. Die overwinning is behaald op Golgotha, daar heeft de Messias de duivel, zonde en dood verslagen. Die overwinning geeft Hem het recht om deze boekrol te openen. Dankzij Zijn offer kan Gods heilsplan doorgang vinden.

Als Johannes dan kijkt, ziet hij geen Leeuw maar een Lam. Het staat er als geslacht. De tekenen van Zijn lijden en sterven zijn nog zichtbaar. Toch staat Hij, dat betekent dat Hij leeft! Tussen de ouderlingen en de dieren staat Hij in alle kracht en majesteit. Hij heeft zeven horens en zeven ogen. Dat duidt op de aanwezigheid van de Heilige Geest. Hij is immers de Messias, de Gezalfde. Hij is gezalfd met de Heilige Geest. Dit Lam komt en neemt de rol aan uit Gods rechterhand.

Vers 8-14 Dat is het begin van één groot aanbiddingslied. Omdat het Lam het waard is om de rol aan te nemen en te openen, wordt Hem alle eer toegebracht. De dieren en ouderlingen werpen zich voor het Lam neer. Ze brengen Hem eer met hun lied begeleid op citers en met schalen vol reukwerk. Het reukwerk staat symbool voor de gebeden van de heiligen. God hoort hun gebeden, ze zijn als heerlijk reukwerk dat opstijgt tot voor Gods troon. Er klinkt een nieuw lied. Speciaal voor deze gelegenheid wordt dit nieuwe lied aangeheven. In het Oude Testament lees je (o.a. in Psalm 40:4) dat nieuwe daden van God met een nieuw gezang begeleid worden. Ze zingen over het werk van het Lam. Hij heeft Zijn volk vrijgekocht,

zoals slaven vrijgekocht werden. Maar Hij heeft ze gekocht met Zijn bloed. Hij wil niet dat ze in een lege vrijheid zouden leven, Hij heeft hen tot Gods volk gemaakt. Ze komen uit alle volken, talen en stammen van deze wereld. Ze zingen ervan dat ze tot koningen gemaakt zijn die met Hem zullen regeren. Ze zijn priesters die in Zijn dienst staan. Denk hierbij aan het ambt van alle gelovigen, Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 32. Ook alle engelen, ontelbaar veel, zingen mee in dit aanbiddingslied. Het Lam is het waard om alle eer en aanbidding te ontvangen! Ze raken er niet over uitgezongen. Alles deelt in deze vreugde, zowel in de hemel als ook op aarde. Ook de Vader Die op de troon zit, deelt in deze aanbidding. God drie-enig wordt geprezen. Tot in alle eeuwigheid. Op dat lied is alleen 'amen' een goede reactie. Aan ons wordt deze instemming ook gevraagd. Want als je hier op aarde dat lied niet mee leert zingen, zul je het ook in de hemel niet zingen ... Dat is de ernst van dit gedeelte.

Alternatieve (start)opdracht

- Breng in tweetallen de inhoud van de 1^e schets en daarmee van Openbaring 4 in herinnering. Wat gebeurde er allemaal? Dit hoofdstuk gaat daar namelijk op door.
- Begin met het plaatje van de eend en het konijn uit de schets. Wat zou dit te betekenen hebben? Neem de vraag mee bij het lezen van Openbaring 5.

Antwoorden

Startopdracht

Een speelse opdracht om een thema uit dit hoofdstuk (dieren) te introduceren.

Mogelijke antwoorden:

- Lam – Pascha.
- Duif – offerdienst.
- Slang – zondeval.
- Ezel – Bileam.
- Beer – Elisa en de spottende kinderen.
- Leeuw – Daniël.
- Hert – Psalm 42.
- Mus – Psalm 84.

1. –
2. Johannes realiseert zich dat de rol open moet. Als de rol gesloten blijft, kan de inhoud van de rol niet gelezen en uitgevoerd worden. Hij merkt dat de inhoud van de rol te maken heeft met Gods plan met deze wereld en dat plan moet verder. Daarom is Johannes verdrietig als het lijkt dat de rol niet opengemaakt kan worden.
3. De rol kan toch geopend worden want er is iemand die bevoegd is om de rol te openen. Het is de Leeuw uit de stam van Juda, de Wortel van David.
4.
  - a. *Persoonlijk.*
  - b. Aan de Heere Jezus Die het Lam Gods was en Die Zichzelf als een Lam heeft laten slachten.
  - c. Om Gods toorn te stillen en ons van onze zonden te reinigen.
5. Als Gods plan geen doorgang kan vinden, kunnen ook wij niet zalig worden. Het gaat om zaken van eeuwigheidswaarde!

- 6.
- a. De vier dieren en vierentwintig ouderlingen vallen voor het Lam neer; ze hebben citers in hun hand waarmee ze het nieuwe lied dat ze zingen begeleiden. Ze hebben ook schalen voor reukwerk (dit zijn de gebeden van de heiligen) in hun handen. Er zijn ook ontelbaar veel engelen. Zij roepen met luide stem dat het Lam alle eer waard is. Ook alle schepselen in hemel en op aarde doet mee met het aanbidden van het Lam. De vier dieren zeggen 'amen'. De vierentwintig ouderlingen werpen zich opnieuw neer in aanbidding voor het Lam.
  - b. *Persoonlijk.*
  - c. Vers 9: U bent het waard ...
Vers 10: U hebt ons gemaakt tot ...
Vers 12: Het Lam Dat geslacht is, is het waard ...
Vers 13: Aan Hem Die op de troon zit ...
  - d. *Persoonlijk.*
  - e. *Persoonlijk.*
7. *De gedachte kan leven dat het in de hemel één groot koor is en dat er niks anders gebeurt. Het is goed om dit beeld bij te stellen. Het gaat in de hemel om God. Hij zal alle eer ontvangen, Hij staat in het middelpunt van alles. Wie Hem niet kent en liefheeft, wie niet in Hem gelooft, zal zich in de hemel ook niet thuis voelen.*
8. *Persoonlijk.*

Slotopdracht

-

Schets 3 – Het laatste oordeel

Benodigdheden

- Een Bijbel en Handreiking voor elke jongere.
- Pennen.
- Vel papier / bord voor het woordweb bij de startopdracht.
- Apparatuur om het filmpje van het kernwoord 'hel' op www.ABCvanhetgeloof.nl te bekijken (vraag 4).
- Het bijbelgedeelte Openbaring 21:1-8 geprint, elk vers op een apart A4 (vraag 6, 7 en 8).
- Spullen om kaarten te maken / lege kaarten om te beschrijven (slotopdracht).

Lezen

Deze gedeeltes kunnen gebruikt worden bij de voorbereiding, maar kunnen ook op de avond zelf gelezen worden.

- Openbaring 20:11-15
- Openbaring 21:1-8
- Openbaring 21:9-27
- Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 84
- Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 37

Zingen

- Psalm 7:4 en 6
- Psalm 97:1 en 4
- Psalm 9:4 en 7
- Psalm 132:5 en 9
- Ik zag het nieuw Jeruzalem
- Eens als de bazuinen klinken
- Nu gaan de bloemen nog dood
- Wie zijn het die daar komen

Bidden

- Bid de Heere om de goede keuze van het geloof te mogen maken en Zijn hulp om daarin staande te blijven.
- Bid voor mensen die God niet willen dienen en verloren dreigen te gaan.
- Dank de Heere voor de redding die Hij geven wil aan ieder die Hem daar in geloof om vraagt.

Doelstelling

- Jongeren gaan beseffen dat de realiteit van hemel en hel een keuze van hen vraagt.
- Ze leren bidden om geloof om zich toe te vertrouwen aan de Heere Jezus Christus.

Achtergrondinformatie

Openbaring 20

Vers 11-15 Opnieuw staat de troon centraal. Hij is groot en wit, teken van de reinheid en wijsheid van God. Voor Hem verwijderen de eerste hemel en de eerste aarde zich. Dit vindt plaats op de jongste dag, de dag van het definitieve oordeel. God is Rechter die heel de wereld richten zal. Alle doden staan daar. Dat zijn alle mensen die ooit geleefd hebben. Dit zijn de kinderen van God én de volgers van het beest, de duivel. Ook uit de zee en het dodenrijk komen de mensen terug. Ze zullen terugkeren tot een lichamelijk bestaan op deze jongste dag. We geloven 'de wederopstanding van het lichaam'; dat is wat Johannes hier ziet gebeuren. Iedereen wordt naar zijn werken geoordeeld. Voor ongelovigen betekent dit dat ze veroordeeld, voor eeuwig gestraft, worden voor hun zonden. Voor de gelovigen, dat zijn zij van wie de naam in het boek des levens staat, betekent dit een binnengaan in de nieuwe hemel en op de nieuwe aarde. Zij zijn immers vrijgekocht, verlost, door het Lam. Zij hoeven het oordeel niet te dragen omdat Christus dat voor hen gedragen heeft. Dat ook zij geoordeeld worden naar hun werken, laat zien dat ook hun leven ertoe heeft gedaan. Een christen moet streven naar het doen van goede werken, tot eer van God.

Het definitieve einde volgt. De dood en het dodenrijk gaan ten onder. En met hen ook allen die niet hebben geloofd in het Lam. Een ernstige waarschuwing!

Openbaring 21

Vers 1-4 Nu Babylon is gevallen en al Gods vijanden in de poel van vuur geworpen zijn, kan het vreedrijk volledig doorbreken (Jesaja 65). Johannes ziet het voor zich alsof het al zover is. Hier is niet sprake van een geheel nieuwe, maar een geheel vernieuwde, hemel en aarde. De zee, als symbool van dood en vrees, is verdwenen. Het nieuwe Jeruzalem is, evenals de gevallen hoer Babylon, een vrouw, maar dan een trouwe bruid voor het Lam. Zoals God eens in de oudtestamentische tabernakel woonde, zo woont God nu in deze hele stad. Met God in hun midden zullen haar bewoners van al het lijden uit de oude wereld verlost zijn.

Vers 5-8 God Zelf spreekt. Hij keert terug naar het 'heden' en belooft Johannes dat wat hij heeft gezien, werkelijkheid zal worden. Zo zeker dat God zegt: 'Het is geschied'. Hij heeft als Alfa en Omega de geschiedenis in Zijn handen. Hij schenkt het 'water des levens', het heil 'om niet', uit genade. Volharding in de strijd met het kwade is echter noodzakelijk. Met de genoemde groepen uit vers 8 worden de verschillende soorten trouweloze gemeenteleden bedoeld.

Alternatieve (start)opdracht

- Bekijk de filmpjes over 'hemel' en 'hel' op www.ABCvanhetgeloof.nl en bespreek de verschillen tussen hemel en hel.
- Lees en bespreek Openbaring 20:7-10.

Antwoorden

Startopdracht

-

1. *De jongeren kunnen in hun boekje bij elk vers een symbool tekenen. Bespreek vervolgens (in groepjes) wat ze per vers gekozen hebben.*
2.
  - a. We weten dat de Heere Jezus terugkomt, maar we weten niet wanneer. Het kan elk moment zijn. Alleen God de Vader weet het precieze tijdstip. Voordat Jezus terugkomt, zal heel de wereld bereikt zijn met het Evangelie. Ook zijn er nog beloften (o.a. voor het volk Israël) die vervuld moeten worden.
  - b. Jezus zal terugkeren op de wolken. Iedereen die dan leeft zal Hem zien. Alle doden zullen opgewekt worden. Iedereen die ooit geleefd heeft zal voor Zijn rechtertroon verschijnen. Dan zal Hij iedereen oordelen.
  - c. *Persoonlijk.*
3.
  - a. *Persoonlijk. Je kunt ervan schrikken dat God alles van ons weet, maar in het bidden en belijden kan het ook een troost of hulp zijn, omdat Hij tóch al alles weet en we niets voor Hem kunnen of hoeven te verbergen.*
  - b. Als je in de Heere gelooft, wordt je aan Hem verbonden. Dan komt de Heilige Geest in je hart en maakt Hij je hart en leven nieuw. Dan ga je God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Dan ga je willen wat de Heere wil en dan wil je geen zonde meer doen. Dan komt er strijd in je leven. Dat alles zul je merken.
4. –
Om over na te denken: Luther
Let op dat dit niet wordt opgevat als dat de zonden er niet toe doen. De context waarin Luther schreef, was er één van eigen gerechtigheid en het zelf moeten toevoegen van goede daden. Alsof Christus' offer en werk niet voldoende zouden zijn. Luther worstelde ermee dat wat hij ook deed of zou doen, dat voor God nooit genoeg zou zijn. Vanuit die context wordt bij hem vaak de genoegzaamheid van Christus' werk benadrukt, maar niet met het doel, dat we er dan op los zouden kunnen leven.
5.
  - a. Dat hun zonden vergeven zijn.

- b. Door het werk van Christus.
  - c. Gods toorn.
  - d. Ze worden opgeroepen zich te bekeren.
6. *Zorg ervoor dat de 8 verzen van dit bijbelgedeelte in volgorde door de zaal hangen. Start als groep bij vers 1. Lees allemaal in stilte dit vers. Pas als je alles begrijpt wat er staat, ga je door naar het volgende vers. Daar herhaal je deze stappen. Help jongeren die stil blijven staan bij een vers. Wat begrijpen ze niet? Ga zo door totdat iedereen het bijbelgedeelte heeft doorgewandeld.*
7. *Persoonlijk.*
- 8.
- a. Dat zijn de gelovigen. Zij overwinnen door het geloof in de Heere Jezus. Hij is het Lam Dat geslacht is. Hij is de Leeuw Die de zonde en dood overwonnen heeft. Daarom is iedereen die in Hem gelooft een overwinnaar.
  - b. *Persoonlijk.*

Slotopdracht

Neem als leiding zo nodig de kaarten zelf mee om te bezorgen. Het zou jammer zijn als dit niet gebeurt.

Schets 4 – Kom, Heere Jezus!

Benodigheden

- Een Bijbel en Handreiking voor elke jongere.
- Pennen.
- Stapel kranten, scharen, lijm en een groot vel papier (voor de startopdracht).
- Twee kleuren plakbriefjes (vraag 7).

Lezen

Deze gedeeltes kunnen gebruikt worden bij de voorbereiding, maar kunnen ook op de avond zelf gelezen worden.

- Openbaring 21:9-27
- Openbaring 22

Zingen

- Psalm 47:4
- Psalm 50:1
- Psalm 93
- Psalm 99:4 en 8
- Psalm 98:4
- Psalm 103:6
- Psalm 136:2
- En de Geest en de bruid
- Ik zag het nieuw Jeruzalem
- Spoedig zal komen
- O alle dorstigen

Bidden

- Bid om Jezus' wederkomst.
- Vraag of we allemaal klaar zullen zijn voor dat moment.

- Dank de Heere dat Hij regeert.

Doelstelling

- De jongeren denken na over het moment van Jezus' wederkomst en de vraag of zij klaar zijn om Hem te ontmoeten.
- Ze hebben geleerd over de inhoud van het bijbelboek Openbaring en wat dit voor hen betekent.

Achtergrondinformatie

Openbaring 22

Vers 1-5 Dwars door de straten loopt het levende water waar de Heere in hoofdstuk 21:6 al over sprak. Ook ziet Johannes de boom des levens uit het paradijs hier weer terug, maar nu zijn het er meer dan één. Dat deze bomen twaalf keer per jaar vrucht dragen, geeft de vruchtbaarheid van het nieuwe Jeruzalem aan. Hun bladeren bannen de ziekte uit de stad. De vloek die de mensen op zich geladen hebben, is nu voorgoed tenietgedaan. En wat de hele Bijbel door onmogelijk is, wordt Gods knechten nu mogelijk gemaakt: ze mogen Zijn aangezicht zien! Deze heerlijke toestand zal nooit ophouden.

Vers 6-9 De waarheid van de openbaring wordt door een engel bekrachtigd. Het doel is om de christenen waakzaam te houden tot de komst van Christus. Ze mogen daarom de inhoud van dit boek niet verwaarlozen. Ook Johannes zelf getuigt van de betrouwbaarheid van de openbaring. Het is hier niet voor het eerst dat Johannes de fout maakt voor engel te buigen (Openbaring 19:10). Deze herhaalde fout geeft er iets van weer hoe overweldigd Johannes zelf was bij het zien van deze openbaring.

Vers 10-15 In tegenstelling tot Daniël enkele eeuwen eerder (Daniël 12:4), moet Johannes de boekrol niet verzegelen. De boekrol moet juist gelezen worden om de christenen waakzaam te houden. De komst van Christus is nabij! Vers 11 maakt duidelijk dat na deze waarschuwing iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen daden. Als er nog steeds mensen zijn die onrecht willen plegen, dan moeten ze hun gang maar gaan. Dat de keuze niet waarde vrij is, blijkt uit het feit dat de gemaakte keuze door God gewogen en beloofd zal worden. De definitieve scheiding komt spoedig!

Vers 16-17 Jezus eindigt met een klemmend appel. Hij openbaart nog eenmaal Wie Hij is. Hij wil via deze weg nogmaals Zijn discipelen bereiken. Dan klinkt het 'kom' van de Geest en de bruid. Dit 'kom' is gericht aan de mensen die de keuze nog niet gemaakt hebben. 'Kom en drink nu het nog kan' klinkt de oproep. Hij is ook gericht aan Christus (vers 12 en 20). Geest en bruid roepen om Zijn komst waarmee de profetieën van dit boek definitief zullen worden vervuld.

Vers 18-19 Hoe belangrijk de inhoud van dit boek is, blijkt uit de waarschuwing die Christus aan de lezers meegeeft. Het is de openbaring van Jezus Christus die Hij met een bijzonder doel aan Zijn gemeente heeft gegeven. Daar moet heel zorgvuldig mee worden omgegaan.

Vers 20-21 Nóg eens klinkt de belofte aan de wachtende en lijdende bruidskerk. Het zijn Jezus' laatste woorden: 'Ja, Ik kom met haast!' Johannes neemt ze vol verlangen over en geeft vanuit die verwachting de zegen aan de lezers mee.

Alternatieve (start)opdracht

- Schrijf alles op wat je weet over 'Gods troon' in Openbaring. Kijk aan het eind van de bijeenkomst terug of je nog meer dingen (uit deze les) toe kunt voegen.

Antwoorden

Startopdracht

-

1.
  - a. Het is de troon van God en van het Lam; er komt een rivier uit voort; de troon zal er altijd zijn.
  - b. Vervloeking en nacht.
  - c. De troon van God; de Boom des levens; de Heere God; Gods volk heersen als koningen.
2. Er komt levend water uit Jeruzalem dat stroomt naar de zeeën. Zacharia 14:8
Vanuit één rivier komen vier rivieren voort. Genesis 2:10
Wie drinkt van het water dat Ik geef, zal nooit meer dorst hebben. Johannes 4:14
Wie dorst heeft wordt uitgenodigd om tot het water te komen. Jesaja 55:1
Er komt water vanonder de drempel van de tempel, dit wordt een rivier. Ezechiël 47:1
Uit het huis van de Heere komt een fontein voort die het dal van Sittim nat maakt. Joël 3:18
De gelovige zal vol zijn van levend water. Johannes 7:38
3. –
4.
  - a. Onze zonden en ongerechtigheden.
  - b. Zijn gerechtigheid, genade, vergeving van zonden en eeuwig leven.
5. Alfa en Omega, Begin en Einde, Eerste en Laatste, Wortel en het Nageslacht van David, blinkende Morgenster, Heere Jezus Christus.
6.
  - a. De Geest is de Heilige Geest. De bruid is het volk van God, alle gelovigen.
  - b. Ze roepen 'Kom!' tot de Heere Jezus.
7. *Geef iedereen twee gekleurde plakbriefjes. Spreek af welke stelling bij welke kleur briefje hoort. Laat iedereen zijn mening op de briefjes schrijven. Laat de briefjes ophangen en bekijk met elkaar alle antwoorden. Praat erover door.*
8. Zo wil de Heere Jezus ook jou Zijn genade geven!

Slotopdracht

Een mooie opdracht om met elkaar terug te kijken op het geheel van deze Handreiking. Zijn er nog openstaande vragen? Beantwoord ze dan nu.